

Historik – information om ändringar i vägledningen 2001:7 Omprövning och överklagande av Försäkringskassans beslut

I denna bilaga lämnas en kort beskrivning av de sakliga ändringar som gjorts i vägledningens olika versioner. De olika versionerna presenteras i fallande kronologisk ordning – dvs. den senaste ändringen redovisas först.

Version	Beslutsdatum	Kapitel, avsnitt eller bilagor som ändrats
14	2018-06-15	Samtliga kapitel utom kapitel 6. Bilaga 1 och 2.
13	2017-05-19	Samtliga kapitel
12	2015-06-09	1.12.1 och 5.18
11	2015-01-26	1.1–1.2, 1.3.1, 1.3.3, 1.4–1.9, 1.10.1–1.10.2, 1.11–1.12, 1.12.1–12.2, 1.13, 1.13.1–1.13.6, 2.1–2.2, 2.4.1, 2.7.1–2.7.5, 3.1, 3.2, 3.2.1, 3.3.1, 4.2, 4.3.1, 4.3.3–4.3.4, 4.7–4.8, 4.9.3–4.9.4, 5.1–5.2, 5.2.1, 5.3.1, 5.4–5.5, 5.8–5.11, 5.13, 5.15.1–5.15.2, 5.16, 5.17, 6
10	2013-05-31	1.1, 1.3.4, 1.5.2, 1.6, 1.7.2, 2.2, 2.5, 3, 4.3.1, 5.3, 5.5.1, 5.5.2, 6.1.1
9	2011-08-25	1.3.4, 1.7.2, 2.8, 7.3, 7.3.1, 8.5.1
8	2010-11-22	1.5.2, 2.2, 3–5, 7.5, 7.6.3
7	2010-03-12	1.1, 1.3.3, 1.3.4, 1.4, 1.5.2, 1.7.1, 1.7.2, 7.2, 7.3.1, 7.6.1, 7.6.3, 8.5.1, 8.5.3
6	2009-03-10	1.3.4, 1.3.5, 1.6.1, 1.7, 3.3.5, 3.3.6, 3.11.1, 3.12, 3.13, 7.3, 7.3.1, 7.6.1, 8.3, 8.4, 8.5.1, 8.5.2, 8.6 och Bilaga 2
5	2008-09-02	2.7.4
4	2007-12-20	1–3 och 6–8
3	2007-04-17	1.4.2, 1.5, 3.3.1, 3.9, 5, 7.2 och 7.6.2
2	2005-04-19	2.2, 6.4, 6.6.3 och 9.4
1	2004-12-21	1.2, 1.5, 6.4 och 6.5 5–6 och 9–10

Version 14

Vägledningen har bytt namn. Den heter numera *Omprövning och överklagande av Försäkringskassans beslut* istället för *Omprövning, ändring och överklagande av Försäkringskassans beslut*. Det beror på att kapitlet om ändring enligt 113 kap. 3 § SFB har lyfts bort från denna vägledning och numera finns i den nya vägledningen (2018:1) *Rättelse och ändring av beslut enligt socialförsäkringsbalken och förvaltningslagen*.

Vissa avsnitt har flyttats och därför fått nya nummer. En del andra avsnitt har arbetats om, och textavsnitt som handlar om samma tema har vävts samman i syfte att få ökad tydlighet i vägledningen. Det finns även en del nya rubriker.

I vägledningen har IM 2017:112 och IM 2017:117 som gäller ny fullständig prövning av sakfrågan respektive negativ rättskraft arbetats in.

De laghänvisningar i texten som gäller förvaltningslagen har justerats utifrån förvaltningslagen (2017:900), som träder i kraft den 1 juli 2018.

Metodstöden för hantering av omprövningar och överklaganden har arbetats om och anpassats så att hanteringen stämmer överens med handläggarsystemet. Hänvisning för hantering görs till Användarhandledning Omprövning och överklagande i ÅHS.

Metodstödet som gäller verkställighet av omprövningsbeslut eller domstolsavgörande har förtydligats med information att ett omprövningsbeslut eller domstolsavgörande också kan påverka Försäkringskassans senare beslut. Det framgår vidare att omprövningsbeslutet eller avgörandet även kan innebära att Försäkringskassan måste fatta nya beslut om andra förmåner eller i andra frågor. Avsnittet tydliggör därmed verkställande enhets ansvar när de får ett omprövningsbeslut eller dom för verkställighet.

Metodstöd angående diarieföring i Ciceron gällande ärenden i pappersform (bilaga 1) har återinförts. Metodstöd med anvisade texter i åtgärdsraden i diariesystemet för omprövning och processföring (bilaga 2) har uppdaterats.

Under Sammanfattning

Stycket som handlade om 113 kap. 3 § SFB har tagits bort.

Kapitel 1 Omprövning enligt 113 kap. 7 § SFB

1.2.1 Hur omprövning begärs

Förändring i formulering av formkraven för begäran om omprövning och att blankett 7024 inte är ett krav. Förtydligande att begäran även kan ske via e-postmeddelande.

1.2.2 En begäran om omprövning ska gälla ett visst beslut.

Ny rubrik. Förtydligat kravet på att en begäran om omprövning ska kunna kopplas till ett visst beslut och att avvisning ska ske om det inte går.

1.2.3 Missnöje eller omprövning?

Ny rubrik. Delvis nytt innehåll men innehåller även text som strukturerats om och som flyttats hit från andra avsnitt. Förtydligat vad som är en begäran om omprövning och vad som inte är det. Förtydligat vikten av utredning med den enskilde ifall det finns osäkerhet om vilken avsikt den enskilde har med den handling som kommit in. Skrivning om förfarandebeslut har lagts in och läshänvisning har gjorts till vägledning 2004:7 *Förvaltningsrätt i praktiken*.

1.3.1 Beslut som kan eller inte kan omprövas

Förtydligat vilka beslut som kan omprövas och vilka som inte kan det samt lagt in en punktlista om det. Uppdaterad hänvisning till förvaltningslag (2017:900). Läshänvisning har lagts in till vägledning 2018:1 *Rättelse och ändring av beslut enligt socialförsäkringsbalken och förvaltningslagen*.

Texten som handlar om begäran om omprövning och det allmänna ombudet har uppdaterats utifrån det nuvarande allmänna ombudets uppfattning i de fall det

omprövade beslutet är oriktigt och skulle kunna ändras enligt 113 kap. 3 § SFB. Då ska kontakt tas med det allmänna ombudet som avgör hur man går vidare.

1.3.2 Vem får begära omprövning?

Text som tidigare fanns direkt efter inledningen i vägledningen har flyttats hit under avsnittet som handlar om formell prövning.

Lagt till information om förmyndare, att dessa i regel är vårdnadshavarna och vårdnadshavarna är ofta föräldrarna. Men det finns också särskilt förordnade vårdnadshavare och gode män, exempelvis för ensamkommande barn.

Förtydligande att i praxis har *behörig företrädare* för dödsboet ansetts kunna begära omprövning av ett beslut som gäller den avlidna personen.

1.3.3 Rättidsprövning

Förtydligat texten med att den enskilde kan begära anstånd för att komplettera sin begäran om omprövning eller sitt överklagande och att det är Försäkringskassan respektive domstolen som beslutar om detta. Lagt till information att det går att läsa mer om anstånd i vägledning 2004:7 *Förvaltningsrätt i praktiken*.

1.4.1 Avvisning

Lagt dit ytterligare exempel på när en begäran om omprövning ska avvisas. Exemplet gäller när en begäran om omprövning inte kan härledas till ett visst beslut, eller på något annat sätt inte uppfyller formkraven. Länshänvisning till vägledning 2004:7 *Förvaltningsrätt i praktiken* har gjorts.

Ny underrubrik "Avvisning på grund av att formkraven inte är uppfyllda". Texten under denna rubrik är ny.

1.4.2 Omprövning av avvisningsbeslut

Ny rubrik till befintlig text.

1.4.3 Avskrivning

Omarbetad text om situationer när Försäkringskassan ska skicka ett avskrivningsbeslut.

1.5 Omprövning - En ny fullständig prövning av sakfrågan

Ny rubrik. IM 2017:112 Vad menas med en "ny fullständig prövning av sakfrågan"? har arbetats in i detta och flera efterföljande avsnitt. Ny text, men även viss text från tidigare vägledningsversion har vävts in.

1.5.1 Sakfrågan

Ny rubrik och ny text. Inarbetning av IM 2017:112 Vad menas med en "ny fullständig prövning av sakfrågan"?

1.5.2 Ny fullständig prövning

Ny rubrik och ny text. Inarbetning av IM 2017:112 Vad menas med en "ny fullständig prövning av sakfrågan"?

1.5.3 Prövningsram

Ny rubrik och ny text. Inarbetning av IM 2017:112 Vad menas med en "ny fullständig prövning av sakfrågan"?

1.5.4 Utredningsskyldighet inför omprövningsbeslut

Ny rubrik och ny text. Inarbetning av IM 2017:112 Vad menas med en "ny fullständig prövning av sakfrågan"?

1.5.5 Bedömningsutrymme

Ny rubrik och ny text. Inarbetning av IM 2017:112 Vad menas med en "ny fullständig prövning av sakfrågan"?

1.6.1 Metodstöd – utredning när ett beslut omprövas

Gett exempel på frågor man kan ställa sig för att avgöra om utredningen och beslutsunderlaget är tillräckligt. Även lagt dit hänvisning till riktlinje 2009:01 *Försäkringsmedicinsk- och odontologisk kompetens i ärenden som omprövas eller överklagas, och som handläggs i ÄHS.*

1.6.6 Metodstöd – hantering av begäran om omprövning eller komplettering av begäran som kommer in till en annan enhet än omprövningen

Ändring av texten och hänvisning till Användarhandledning Omprövning och överklagande i ÄHS, så att hanteringen stämmer överens med handläggarssystemet.

Kapitel 2

Har lyfts bort från denna vägledning. Innehållet ingår istället i den nya vägledningen 2018:1 *Rättelse och ändring av beslut enligt socialförsäkringsbalken och förvaltningslagen.*

Kapitel 3

3.1 Negativ rättskraft och res judicata

Förtydligat att negativ rättskraft omfattar både domstolsbeslut och Försäkringskassans beslut. Lagt in läshänvisning till vägledning 2018:1. Under rubriken "Samma sakfråga eller en ny fråga" har ett exempel lagts in.

3.3 Metodstöd - negativ rättskraft och res judicata.

Inarbetning av Im 2017:117 "Försäkringskassans beslut hindrar att ny ansökan om samma sak provas enligt 113 kap. 7 § SFB och regeln om negativ rättskraft"

3.4 Metodstöd – när det redan pågår en prövning av frågan i domstol (litis pendens)

Texten i avsnittet är omformulerad.

3.5 Verkställighet

Förtydligande av begreppet skyndsamhet.

3.7 Metodstöd – verkställighet av omprövningsbeslut eller domstolsavgörande

Förtydligande av verkställande enhets ansvar när de får ett omprövningsbeslut eller dom för verkställighet. Även lagt in läshänvisning till vägledning 2005:1 *Utbetalning av förmåner, bidrag och ersättningar.*

Kapitel 4

4.1 Inledning

Lagt till att redogörelsen även innefattar beslut i ärenden om förmåner enligt FL.

4.2 Beslut som får överklagas

Lagt till 41§ FL om förfarandebeslut.

4.2.2 Metodstöd – rutin vid överklagande.

Tidsfrist för överlämnande av den enskildes överklagande till domstol har lagts till.

4.2.3 Andra frågor i samband med överklagande

Lagt till hänvisning till riktlinjer 2013:5 Hantering av kundsynpunkter.

4.2.6 Metodstöd – diarieföring och bildande av akt för processföring

Ändring av texten och hänvisning till Användarhandledning Omprövning och överklagande i ÄHS, så att hanteringen stämmer överens med handläggarsystemet.

4.3 Behörig förvaltningsrätt

Poängtering att överlämnandet görs till rätt förvaltningsrätt och att det sker skyndsamt.

4.5.1 Formell prövning

Ändring av text i den del som gäller hantering av ett inkommet överklagande när Försäkringskassan lämnat en felaktig underrättelse eller helt utelämnat underrättelsen om hur man överklagar.

4.5.3 Prövning av ändring av beslutet vid ett överklagande (113 kap. 3 § SFB och 39 § FL)

Prövning om överklagan ska ändras enligt FL har lagts till, samt att överklagan, både enligt SFB och FL, alltid ska lämnas till domstol, oavsett om beslutet ändrats helt enligt klagandens yrkanden.

4.5.4 Överklagande av det allmänna ombudet

Borttag av texten att prövning enligt 113 kap. 3 § SFB ska göras av den enskildes omprövning/överklagan när allmänna ombudet överklagar. Bara rättidsprövning ska ske.

Kapitel 5

5.3.2. Metodstöd angående handläggning av nya handlingar i överklagandeärenden.

Anpassning av metodstödet så att det stämmer överens med handläggarsystemet och aktuella rutiner. Hänvisning till Användarhandledning Omprövning och överklagande.

Kapitel 6

Inga ändringar.

Bilagor

Bilaga 1. Hantering av domar och beslut från domstolarna när handläggningen görs i pappersakt.

Återinförd bilaga.

Bilaga 2. Metodstöd – anvisade texter i Åtgärdsraden i diariesystemet som gäller omprövning och processföring.

Uppdaterad med anledning av ÄHS.

Version 13

I vägledningen har vissa avsnitt tagits bort och andra har arbetats om på grund av den förändrade hantering som följer av att stora delar av omprövning och överklagande börjar handläggas i ÅHS från och med den 29 maj 2017. Förändringen innebär också att begäran om omprövning ska skickas direkt till omprövningsenheten och inte längre till den enhet som fattade ursprungsbeslutet. Kap. 1 är särskilt ändrat med anledning av detta.

Delar av kap. 3 har skrivits om med anledning av ny dom från HFD som innebär att en enskild som inte i tid begär omprövning av ett beslut med följd att det vinner laga kraft förlorar sin rätt till en ny prövning av den fråga som beslutet avser (HFD 2016 ref. 83).

I syfte att underlätta användningen och ge ökad läsförståelse i vägledningen har vissa nya avsnitt skapats och underrubriker lagts till. Texterna har också bearbetats språkligt och redaktionellt. Språkliga ändringar har ingen gråmarkering, även om de i vissa fall är relativt omfattande. De delar som innehåller ändringar i sak är som vanligt gråmarkerade.

Revideringen har medfört att flera avsnitt har fått nya nummer.

Vidare har text som hade formen av instruktioner lyfts bort från vägledningen och finns nu istället uppdaterat i den nya processbeskrivningen för omprövning samt i separat dokument för hantering av överklagande.

Kapitel 1 Omprövning enligt 113 kap. 7 § SFB***1.1 Borttaget resonemang och hänvisning till Domsnytt 2012:105.******1.3.1 Vem får begära omprövning?***

Ny hänvisning till Domsnytt 2014:028 gällande vem beslutet kan anses angå. Avsnittet innehåller nu också skrivning om vem som får begära omprövning som är under 18 år. Avsnittet innehåller även skrivning om firmatecknare för juridisk person och hur begäran om omprövning ska hanteras när den enskilde har förvaltare men själv har begärt omprövning.

1.3.2 Hur omprövning begärs – formkrav

Nya underrubriker. Förtydligande av formkraven. Ny hänvisning till JO-beslut dnr 3833-2015.

1.3.3 Övrigt – serviceskyldighet med mera

Förtydligande vad man ska göra i omprövningsärendet när allmänna ombudet överklagar samma beslut.

1.3.4 Metodstöd – hantering av begäran om omprövning eller komplettering av begäran som kommer in till en annan enhet än omprövningen

Nytt metodstöd med anledning av att stora delar av omprövningen börjar handläggas i ÅHS och att begäran om omprövning inte längre ska skickas till den enhet som fattade ursprungsbeslutet utan direkt till omprövningsenheten.

1.3.5 Metodstöd – bildande av omprövningsakt

Delvis omskrivet avsnitt.

1.4.1 Rättidsprövning

Två nya underrubriker. Helt nytt stycke under den andra nya underrubriken som avser förtydligande när begäran om omprövning kommer in till annan myndighet.

1.5 Avvisning och avskrivning

Nytt stycke om hur man ska hantera felaktigt beslut om avvisning.

Ny hänvisning till JO-beslut 2962-2014.

Ny underrubrik och nytt stycke gällande avvisning på grund av för sent inkommen begäran om omprövning och allmänna ombudet har överklagat beslutet.

Ny hänvisning till HFD 2016 ref.83.

1.6 Prövning i sak

Ny hänvisning till avsnitt om bedömningsutrymme i vägledningen Förvaltningsrätt i praktiken (2004:7).

Delvis nytt stycke och ny hänvisning till JO-beslut 3063-2002.

1.6.1 Metodstöd – utredning i samband med omprövning.

Nytt metodstöd med hänvisning till Riktlinjerna 2010:10 *Samverkan mellan omprövningsenheten och andra verksamhetsområden.*

1.7 Beslut

Förtydligande av vikten att motivera ett omprövningsbeslut.

Borttagna avsnitt:

1.4 Metodstöd – handläggning på kundmötesavdelningarna

1.10.2 Delgivning av beslut om SGI

1.13.1 Metodstöd – sammanhållna beslut

1.13.4 Metodstöd – verkställande av omprövningsbeslut

1.13.5 Metodstöd – särskild hantering vid återkrav av slutligt bostadsbidrag/beslut om slutlig sjukersättning vid steglös avräkning

Kapitel 2 Ändring enligt 113 kap. 3 § SFB

2.2.1 Metodstöd- rätt rättelse?

Nytt metodstöd.

2.2.2 Metodstöd – hantering av rättelsebeslut i samband med omprövning och överklagan

Nytt metodstöd.

2.2.3 Metodstöd – ändring av beslut som överklagats och överlämnats till domstol

Nytt metodstöd.

Kapitel 3 Laga kraft, rättskraft, litis pendens, inhibition och verkställighet

3.1 Negativ rättskraft och res judicata.

Avsnittet har skrivits om med anledning av dom från HFD (HFD 2016 ref 83). Nya underrubriker har lagts till.

3.3 Metodstöd – negativ rättskraft, res judicata och litis pendens

Nytt metodstöd med delvis ny text.

Kapitel 4 Överklagande av Försäkringskassans beslut

4.2.1 Vem som får överklaga ett beslut

Ny hänvisning till Domsnytt 2014:28

4.2.6 Metodstöd – diarieföring och bildande av akt för processföring

Avsnittet har skrivits om med anledning av att stora delar av överklagande börjar handläggas i ÄHS.

4.5.1 Formell prövning

Ny hänvisning till JO-beslut 3833-2015.

4.5.3 Annan prövning (113:3 SFB och 26, 27 §§ FL)

Ny hänvisning till lagrum i rubriken. Nytt stycke.

Borttagna avsnitt:

4.3.4 Metodstöd – om överklagandet sänts in till inläsningscentralen.

4.4 Metodstöd – överklagande av beslut enligt 113 kap. 3 § SFB

4.6 Överklagande av Försäkringskassan

Kapitel 5 Processen i de allmänna förvaltningsdomstolarna

5.3.2 Metodstöd- Hantering av handlingar som kommit in i samband med överklagande eller under processen i domstol

Nytt metodstöd

5.12 Metodstöd – hantering av domar och beslut i samband med verkställighet

Nytt metodstöd med delvis ny text.

Borttagna avsnitt:

5.3.1 Metodstöd – när AO är part

5.9 Metodstöd – hantering av domar och beslut från domstolarna

5.10 Metodstöd- särskild hantering om beslutet som omprövats eller överklagats gäller återkrav vid beslut om slutligt bostadsbidrag/beslut om slutlig sjukersättning vid steglös avräkning.

5.11 Metodstöd- hantering av domstolsavgöranden som eventuellt ska överklagas av Försäkringskassan

5.15 Metodstöd- dom från förvaltningsrätt- När Försäkringskassan är part

5.15.1 Domen i förvaltningsrätten innebär "ej ändring"

5.15.2 Domen i förvaltningsrätten innebär "helt eller delvis ändring" eller "återförvisning"

5.16 Metodstöd – dom från kammarrätt

Kapitel 6

Borttaget avsnitt:

6.1.1 Metodstöd – diarieföring av ärenden om resning och återställande av försutten tid

Version 12

Två nya metodstöd har lagts till.

Version 11

Ett flertal rubriker har gjorts om till metodstöd och exemplen har tagits bort.

Kapitel 1

1.1 Domsnytt 2012:105 har inarbetats.

1.2 Tillägg om att beslut fattade enligt 110 kap. 30 § SFB ska omprövas med 113 kap. 7 § SFB. Tillägg om interimistiska beslut.

1.3.1 Tagit bort exemplet.

1.3.3 Tillägg om omprövningsbegäran under kommuniceringstid.

1.4 Lagt till "Metodstöd i rubriken" och bytt ut LFC/NFC mot begreppet "kundmötesavdelningarna". Lagt till nya punkter under den nya underrubriken "Observera att handlingen ska hanteras i särskild ordning i följande situationer. IM 2014:053 är inarbetat.

1.5 Ny punkt "Metodstöd – beslutet ändras med 113 kap. 3 § SFB". IM 2014:053 är inarbetat.

1.6 Ny punkt "Metodstöd – beslutet ändras inte med stöd av 113 kap. 3 § SFB" och inarbetning av IM 2014:053.

1.7 Ny punkt "Metodstöd – handläggning på omprövningsenheterna" med tillägg om fullmakt. Rubriken hade tidigare inget nummer.

1.8 Ny punkt "Metodstöd – Om begäran om omprövning sänts till inläsningscentralen". Inarbetning av IM 2014:008.

1.9 Ny punkt "Metodstöd – bildande av omprövningsakt. Rubriken hade tidigare nummer 1.4. Två nya stycken tillagda.

1.10.1 Tillägg Domsnytt 2013:035 under rubriken "Rättidsprövning".

1.10.2 Nytt stycke om "delgivning beslut om SGI?"

1.11 Ny text i avsnittet om avvisning och avskrivning i anledning av Domsnytt 2013:018, 2013:40 och 2014:007. Avsnittet har delats upp på "avvisning" och "avskrivning".

1.12 Prövning i sak. Tillägg Domsnytt 2012:105. Några stycken har flyttats till andra avsnitt.

1.12.1 Nytt metodstöd "Omprövningsbeslut som fattas före tvåmånadersfristens utgång".

1.12.2 Nytt avsnitt "Lagändring, ny praxis, övergångsbestämmelser"

1.13. Nytt rubriknummer; tidigare nummer 1.7.

1.13.1 Nytt metodstöd "Sammanhållna beslut".

1.13.2 Nytt metodstöd "Anstånd".

1.13.3 Nytt rubriknummer; tidigare nummer 1.7.1.

1.13.4 Nytt rubriknamn "Metodstöd – verkställande av omprövningsbeslut". Hette tidigare 1.7.1 Metodstöd – hantering av omprövningsbeslut.

1.13.5 Rubrik tillagd och text om "steglös avräkning".

1.13.6 Nytt rubriknummer; tidigare 1.7.3.

Kapitel 2

2.1 Tillägg till texten om ändring enligt 113 kap. 3 § SFB.

2.2 Lagt till sista meningen i andra stycket. Tagit bort skrivning om 20 kap. 10 a § AFL.

2.4.1 Rubriken ändrad till "Metodstöd – tidsfrist". Hette tidigare "2.4 Tidsfrist".

2.7.1 Tillägg i första stycket

2.7.2 Nya stycken tillagda

2.7.3 Omformulerad text

2.7.4 Nya texter om ändring till nackdel för den försäkrade.

2.7.5 Övrigt angående beslut; hette tidigare "2.8 Beslut".

Kapitel 3

Underrubriker och metodstöd tillagda. Domsnytt 2012:105 och 2014:007 har arbetats in i texten. Hänvisningen till lagrum om ålderspension har tagits bort.

3.1 Tillägg om negativ rättskraft och res judicata.

3.2 Tillägg om litis pendens.

3.2.1 Tillägg angående ny prövning.

3.3.1 Metodstöd om verkställighet och inhibition tillagt.

Kapitel 4

Flera av rubrikerna har döpts om till metodstöd.

4.2 Domsnytt 2013:040 har inarbetats.

4.3.1 Nytt "Metodstöd – rutin vid överklagande".

4.3.3 IM 2014:053 om nya rutiner för hur man meddelar fordringshanteringen vid omprövning/återkrav har inarbetats.

4.3.4 Nytt metodstöd. IM 2014:008 om hanteringen när begäran om omprövning sänts till inläsningscentralen har inarbetats.

4.7 Tillägg om beslut i internationell vård.

4.8 "Tidsfrister". I stycket är 113 kap. 32 § SFB borttagen.

4.9.3 Nytt "Metodstöd" handlar om anteckning om "ej anledning till ändring enligt 113:3".

4.9.4 Övrigt. Omarbetad skrivning.

Kapitel 5

5.1 Avsnittet har ändrats i anledning av nya regler i förvaltningsprocesslagen.

5.2 En laghänvisning angående AO har tagits bort eftersom lagen upphört. Nytt stycke tillagt.

5.2.1 Ett metodstöd tillagt.

5.3.1 Nytt "Metodstöd – När AO är part".

5.4 Nytt avsnitt om ombud.

5.5 Nytt avsnitt om anstånd.

5.8 Nytt avsnitt om i vilka fall Försäkringskassan överklagar.

5.9 Metodstöd "Hantering av domar och beslut från domstolarna".

5.10 Nytt "Metodstöd – Särskild hantering om beslutet som omprövats eller överklagats gäller återkrav vid beslut om slutligt bostadsbidrag/beslut om slutlig sjukersättning vid steglös avräkning".

5.11 Nytt stycket angående ärenden om internationell vård tillagt.

5.13 Tillägg om att det finns en handbok i fordringsmål.

5.15.1 Tillägg om hanteringen vid dom om "ej ändring".

5.15.2 Ändring i texten.

5.16. Ändring angående återkrav.

5.17 Nytt "Metodstöd – Beslut från förvaltningsrätt eller kammarrätt.

Kapitel 6

Tagit bort laghänvisningen i första stycket till ålderspension.

Källförteckning och sakregister har uppdaterats.

Version 10

Borttag av kapitel 3, om omprövning av beslut om allmän ålderspension, kapitel 4, om följdändring avseende inkomstgrundad ålderspension, kapitel 5, om följdändring

av beslut om garantipension, kapitel 10 om omprövning av beslut enligt SSAL och kapitel 11 om överklagande av beslut enligt SSAL.

1.1

Förtydligande om vad som gäller när den försäkrade kommer in med en missnöjesyttring över ett beslut som ändrats delvis med stöd av 113 kap. 3 § SFB.

1.3.4

Metodstödet har förtydligats bland annat har ett avsnitt inarbetats om vad som gäller när en begäran om omprövning lämnas in på fel enhet. IM 2010:115 "Vissa frågor med anledning av adressändringsprojektet" har inarbetats.

1.5.2

Förtydligande om att avvisningsbeslut ska omprövas och vilka avvisningsbeslut som undantas från omprövningsskyldigheten.

1.6

Avsnittet har förtydligats det framgår vad en ny fullständig prövning av sakfrågan innebär.

1.7.2

Komplettering med den särskilda hantering som gäller vid omprövning av beslut om återkrav vid beslut om slutligt bostadsbidrag.

IM 2010:131 "Registrering av att omprövningsbeslut och domar verkställs" har inarbetats i metodstödet.

2.2

Vissa förtydliganden har gjorts. Ett stycke har inarbetats om vad som gäller om ett beslut tillkommit på ett felaktigt sätt. Även förtydliganden om hur Försäkringskassan ska gå till väga vid ändring av ett beslut med stöd av 113 kap. 3 § SFB när den försäkrade överklagat och ärendet har överlämnats till domstol.

2.5

Förtydligande om att Försäkringskassan ska avslå en begäran om ändring som kommit in sedan två år förflutit från det att beslutet meddelats. Avslag ska inte meddelas om beslutet, trots den tid som gått, får ändras.

3

Rättsfallet RÅ 2005 ref 16 har inarbetats, om Försäkringskassans beslut vinner negativ rättskraft. Principerna om res judicata, rättsfallet RÅ 2004 ref 69, och litispendens har inarbetats. Kapitlet har också kompletterats med information om när det kan vara aktuellt för Försäkringskassan att begära inhibition vid överklagande till kammarrätt.

4.3.1

Metodstödet – Bildandet av akt för processföring har förtydligats.

5.3

Rättsfallet RÅ 2007 ref 2 har inarbetats.

5.5.1

Komplettering med den särskilda hantering som gäller vid överklagande och omprövning av beslut om återkrav vid beslut om slutligt bostadsbidrag. Även förtydliganden i övrigt bland annat vad gäller hantering av domar/beslut där inhibition tidigare yrkats/förordnats. IM 2010:131 "Registrering av att omprövningsbeslut och domar verkställs" har inarbetats.

5.5.2

Nytt metodstöd "Hantering av domstolsavgöranden som eventuellt ska överklagas av Försäkringskassan".

6.1.1

Nytt metodstöd.

Bilaga 1 har uppdaterats bland annat med koderna för verkställighet av omprövningsbeslut och domar.

Källförteckningen har uppdaterats.

Version 9

Anpassning har gjorts med anledning av de nya riktlinjerna (2011:10) Samverkan mellan återkrav och fordringshantering. I avsnitt 7.3.1 under rubriken Överklagande av beslut enligt 113 kap. 3 § SFB m.fl. har sista stycket tagits bort och flyttats till avsnitt 7.3.

Version 8

Hänvisningar till lagrum har ändrats med anledning av SFB.

1.5.2

Förtydligande av överklagandehänvisning vid beslut om avvísning.

Överklagandetiden för ett avvísningsbeslut i ett ärende om förmåner enligt SFB är numera alltid två månader.

2.2

Alla beslut i ärende om förmåner enligt SFB kan omprövas.

Ändring av texten angående möjligheten att ändra beslut som överlämnats till domstol.

3–5

Avsnitten är ändrade med anledning av att Pensionsmyndigheten handlägger ärenden om ålderspension m.m.

Begreppen *inkomstgrundad ålderspension* och *garantipension* har ersatts med *allmän ålderspension*. I kapitel 4–5 används dock de tidigare begreppen för läsbarhetens skull.

Information om vårdår tar tagits bort.

7.5

Förtydligande av tidsfrister för överklagande av beslut enligt FL.

Version 7**1.1**

Begäran om omprövning skickas till den beslutade enheten och granskas av specialist för eventuell ändring av beslutet enligt AFL 20:10a.

1.3.3

När den enskilde begär omprövning av beslut som AO överklagat.

1.3.4

Metodstöd angående hantering av begäran om omprövning på den beslutande enheten.

1.4

Förtydligande av Metodstöd – bildande av omprövningsakt.

1.5.2

Beslut om avvisning/avskrivning kan överklagas inom tre veckor.

1.7.1

Metodstöd – Hantering av handlingar som kommit in i samband med begäran om omprövning, vid överklagande eller under processen i domstol.

1.7.2

Komplettering av Metodstöd – hantering av omprövningsbeslut.

7.2

Möjligheten att ompröva ett avvisningsbeslut.

7.3.1

Akt vid överklagande från AO.

7.6.1

Tidsfrist då AO överklagar.

7.6.3

Ej prövning enligt AFL 20:10a då den enskilde begär omprövning av ett beslut som AO redan överklagat och som redan lämnats till förvaltningsrätten.

8.5.1

Information om att AO får ett eget exemplar av domstolens avgörande och hur Omprövningsenhet resp AO hanterar domar / processföringsakter Hantering av dom eller beslut från Regeringsrätten.

8.5.3

Arkivering av AO:s processföringsakter.

Version 6*1.3.4, 1.3.5 och 1.6.1*

Metodstöd avseende omprövningsärenden enligt AFL.

1.7

Arkivering av omprövningsärenden enligt AFL.

3.3.5, 3.3.6 och 3.11.1

Metodstöd avseende omprövningsärenden enligt LIP och GPL.

3.12

Arkivering av omprövningsärenden enligt LIP och GPL.

3.13

Avsnittet har nytt nummer.

7.3

Förtydligande av att det är domstolen som prövar behörigheten hos den som överklagar ett beslut.

7.3.1

Metodstöd avseende akt för processföring.

7.6.1

FÖD 1981:10 har tagits bort. Anledningen till att domen tagits bort är att den har medfört oklarheter om ifall Försäkringskassan ska godkänna att den försäkrade muntligen vill att ett brev, som skrevs före beslutet meddelades, också ska uppfattas som ett överklagande av beslutet. Ett överklagande eller en begäran om omprövning kan göras först efter det att beslutet meddelats och ska alltid vara skriftligt. Den borttagna domen redovisar endast vad som händer OM man felaktigt godkänner ett muntligt överklagande.

8.3 och 8.4

Ordet "försäkringsläkare" har ersatts med FMR (försäkringsmedicinsk rådgivare).

8.5.1

Metodstöd angående hantering av domar och beslut från domstolarna.

8.5.2

Metodstöd angående överklagande av domar och beslut.

8.6

Arkivering av processföringsakter.

Bilaga 2

Metodstöd – Anvisade texter i Åtgärdsraden i Diabas avseende processföring.

Version 5**2.7.4**

Det tidigare exemplet var föråldrat och har därför bytts ut.

Version 4**1–2 och 6–7**

De ändringar som gjorts i dessa kapitel är i huvudsak sådana ändringar som beror på avvecklingen av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder fr.o.m. den 1 januari 2008.

2.7.4

I detta avsnitt har det också gjorts ett förtydligande i fråga om när en förmån kan anses förfallen till betalning.

3 och 8

De ändringar som gjorts i dessa kapitel beror på sloandet fr.o.m. den 1 januari 2008 av bestämmelsen i 13 kap. 9 § LIP om att beslut om PGI får omprövas på begäran av den enskilde bara i samband med att beslutet om pensionsrätt eller pensionspoäng omprövas.

Detsamma gäller det tillägg som gjorts i avsnitt 3.3.3.

Version 3**1.4.2 Avvisning och avskrivning**

Här har tidigare sagts att det är lämpligt att ett avvisningsbeslut och ett i samband därmed fattat beslut där Försäkringskassan prövat om ändring ska göras med stöd av 20 kap. 10 a § AFL bör tas upp i samma beslutsunderrättelse. Detta har nu tagits bort.

1.5 Prövning i sak

Ett tillägg har gjorts där det anges vilka bestämmelser som ska tillämpas om en regeländring skett sedan det ursprungliga beslutet meddelades.

3.3.1 Vem som får begära omprövning

Ett tillägg har gjorts där det anges att en socialnämnd kan välja mellan att begära omprövning och att överklaga.

3.9 Omprövning ex officio då tidsfristen löpt ut

Ett tillägg har gjorts med anledning av Försäkringskassans rättsliga ställningstagande 2006:13. Nya exempel har tillkommit.

5. Följdändring enligt GPL

Avsnittet är nytt.

7.2 Beslut som får överklagas

I avsnittet har samma tillägg gjorts som i avsnitt 3.3.1.

7.6.2 Annan prövning (tidigare 6.6.2)

I avsnittet har samma ändring gjorts som i avsnitt 1.4.2. Vidare har en ändring gjorts med anledning det tillägg som gjordes i avsnitt 2.2 och 6.6.3 i Version 2.

Version 2

2.2 Beslut som kan ändras

I avsnittet har ett tillägg gjorts som innebär att Försäkringskassan är förhindrad att ändra ett beslut enligt 20 kap. 10 a § AFL då Försäkringskassan överlämnat ett överklagande av beslutet till länsrätten. Tillägget är föranlett av JO:s beslut, dnr 3471-2002.

6.4 Rätt länsrätt

Ett tillägg har gjorts beträffande vilken länsrätt som är behörig då det första beslutet och omprövningsbeslutet fattats inom skilda domkretsar. Tillägget beror på fördelningen av ärenden inom Försäkringskassan enligt 63 § Försäkringskassans arbetsordning.

6.6.3

I avsnittet har samma ändring gjorts som i avsnitt 2.2.

9.4

Ett tillägg har gjorts med anledning av Försäkringskassans rättsliga ställningstagande 2005:2.

Version 1

5–6

De ändringar som gjorts i dessa kapitel är i huvudsak sådana ändringar som beror på den fr.o.m. den 1 januari 2005 inrättade nya administrationen för socialförsäkringen.

Men även vissa andra ändringar har gjorts.

1.2 Beslut som omprövas

I avsnittet har ett tillägg gjorts som gäller Försäkringskassans skyldighet att ompröva ett beslut om avvisning enligt 20 § lagen (1993:737) om bostadsbidrag. Tillägget är föranlett av Regeringsrättens dom i mål nr 831-1998 (RÅ 2001 ref 40).

1.5 Formell prövning

I delavsnittet "Avvisning och avskrivning" har det som sägs om överklagandetid i fråga om avvisning av en begäran om omprövning av beslut enligt AFL ändrats. Det anges nu att denna tid är tre veckor. Ändringen har gjorts med anledning av ett uttalande av JO i inspektionsprotokoll dnr 1024-2002.

6.4 Rätt länsrätt

Detta avsnitt är nytt och beskriver de fr.o.m. den 1 januari 2005 gällande forumbestämmelserna i fråga om överklagande av beslut enligt AFL och LIP.

6.5 Tidsfrister

I avsnittet har samma ändring gjorts som i avsnitt 1.5.

9 och 10

Dessa kapitel är nya och behandlar frågor om omprövning och överklagande av beslut enligt lagen (2004:1237) om särskild sjukförsäkringsavgift (SSAL) som träder i kraft den 1 januari 2005.